

ע"פ 11061/05/17 - אליעזר שמחה וייס נגד המועצה הדתית עמק חפר

בית הדין הארצי לעבודה

בפני כבוד הנשיא יגאל פליטמן

עפ"ס 11061-05-17

אליעזר שמחה וייס

המערער

-

המועצה הדתית עמק חפר
בשם המערער - עו"ד דוד ששון
בשם המשיבה - עו"ד חן סומך

המשיבה

פסק דין

1. לפניי ערעור על החלטת מותב בית הדין האזורי בתל אביב (השופטת חופית גרשון יזרעאלי, ונציגי הציבור גב' שוש ברוך וגב' שוש גולנד; סע"ש 11413-03-17), שלא לפסול עצמו מלישב בדין בתביעה שהגיש המערער. ההליך בבית הדין האזורי:
2. ביום 6.3.2017 הגיש המערער לבית הדין האזורי בתל אביב בקשה לסעדים זמניים כנגד המשיבה וכנגד שלושה משיבים נוספים (להלן: **המשיבים הנוספים**).
3. הסעד העיקרי שהתבקש הוא לאפשר למערער להמשיך לכהן כרב המועצה האזורית עמק חפר עד ליום 30.8.2017 או עד למתן פסק הדין בתביעה העיקרית.
4. דיון בבקשה התקיים ביום 23.3.2017, לפני השופטת חופית גרשון-יזרעאלי. במהלך הדיון, לאחר שהתברר כי לא התבקשו כנגד המשיבים הנוספים סעדים ישירים, נתן בית הדין החלטה המוחקת את הבקשה כלפיהם.
5. מיד לאחר מתן החלטה זו, ביקש ב"כ המערער להפסיק את הדיון, וציין כי בכוונתו להגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה לבית דין זה, כמו גם בקשה לפסילת שופט.
6. ביום 27.3.2017 הגיש המערער בקשה לפסילת המותב שדן בעניינו (להלן: **בקשת הפסילה**), להלן עיקר טענות המערער לעניין הפסלות:
 - א. בית הדין אינו מודע למלוא העובדות והמסמכים.
 - ב. לבית הדין "דעה נחרצת ובלתי מתפשרת ביותר על התוצאה המתחייבת".
 - ג. בית הדין לא היה מעוניין לשמוע את טענות המערער, בעוד הוא קשוב יתר על המידה לטענות הצד שכנגד. כך, למשל, הציע בית הדין למערער לשקול חזרה מבקשתו לסעדים זמניים לנוכח טענת שיהוי שהועלתה.
 - ד. מכך שהשופטת הדנה בהליך הכתיבה החלטה ורק לאחר מכן התייעצה עם נציגות הציבור שישבו במותב בית הדין, ניתן ללמוד כי יתר חברות המותב "הן חותמת גומי חסרת חשיבות", ועולה חשש למשוא פנים.
 - ה. השופטת הדנה בהליך ניצלה את מעמדה כדי לפגוע בב"כ המערער ולייחס לו אמירות קשות אשר הוא לא אמרן.

1. השופטת הדנה בהליך איימה על ב"כ המערער בהגשת תלונה למשטרה, ובאותה הזדמנות אף הביעה "דעה נחרצת על אופיו הרע" של ב"כ המערער.
2. בנוסף על עיקר טענות המערער המפורטות לעיל, הובאו בבקשת הפסילה מספר דוגמאות מהחלטות בית הדין שלדעת המערער תומכות בטענותיו למשוא פנים בהיותן, לטעמו, שגויות או לא ענייניות. לנוכח טענותיו המפורטות לעיל, ביקש המערער לפסול את מותב בית הדין האזורי, כשלטעמו "קיים חשש ממשי בנסיבות העניין למשוא פנים".
7. המשיבה התנגדה לבקשת הפסילה של המערער, בנימוק שהטענות העובדתיות שהועלו על ידי המערער אינן תואמות את שהתרחש בפועל בדיון. כך למשל, בית הדין לא איים בהגשת תלונה למשטרה ולא אמר כי דין בקשת המערער להידחות.
8. עוד טענה המשיבה, כי המערער לא הוכיח קיומה של עילה כלשהי מעילות הפסלות הנקובות בחוק; כי עיתוי הגשת הבקשה, מיד לאחר שנתנה החלטה כנגד המערער, אומר דרשני; וכי המבחן לפסילת שופט הוא אובייקטיבי, בעוד המערער מעלה את התרשמותו הסובייקטיבית אשר אינה יכולה להוות עילת פסלות.
9. ביום 24.4.2017 ניתנה החלטת בית הדין האזורי הדוחה את בקשת הפסילה (להלן: **החלטת האזורי**), כדלקמן:
 - א. בית הדין הבהיר, כי פרוטוקול הדיון הוא שמשקף את שהתרחש בו, וקבע כי העובדות המתוארות בבקשת הפסילה והמהוות יסוד לטענות המערער, אינן מדויקות ואינן משקפות כדבעי את שהתרחש באולם בית הדין.
 - ב. בהתייחס להתנהלות בית הדין במהלך הדיון נקבע, כי מותב בית הדין פנה אל המערער במטרה לברר את עמדתו, ולהבהיר עניינים שדרשו פירוט נוסף. ברם, התנהגות ב"כ המערער באולם בית הדין "הייתה חריגה", באופן "שאינו תואם את כללי ההתנהגות הנהוגים".
 - ג. עוד נקבע, כי אין כל שחר לטענה לפיה בית הדין "איים" על ב"כ המערער בהגשת תלונה למשטרה, אלא "במהלך אחת מהתפרצויותיו של ב"כ המבקש, שאל בתי הדין בתמיהה של ממש האם יש צורך בהזמנת מאבטחי בית הדין לשם ניהול הדיון כיאות".
 - ד. בנוגע לטענות המערער השונות לפיהן דעת בית הדין נקבעה מראש, נקבע כי אין להן יסוד, וכי ככל שהמערער סבור שהחלטות בית הדין שגויות, לגופן, פתוחה לו הדרך להשגה על ההחלטות לפי דין והדבר אינו מהווה עילה לפסלות מותב.
 - ה. עוד קבע בית הדין, כי אין מקום להשגת המערער על דרך ניהול ההליך וההיוועצות בין חברות המותב, משום שאילו עניינים שבשיקול דעתו של בית הדין. הובהר, כי החלטות המותב ניתנות בשם המותב כולו, וכי ככל שלמי מחברות המותב דעה שונה, הרי שהיא מבוססת כמתחייב.
10. לבסוף התייחס בית הדין לטענת המערער לפיה הומלץ לו לשקול את בקשתו לסעד זמני. בית הדין קבע כי המלצתו לא נבעה מדעה מוקדמת כזו או אחרת, אלא מהתרשמותו מסיכויי הבקשה באותו שלב של הדיון, אשר בהתאם להלכה הפסוקה, אין בה משום חריצת דעה שאינה ניתנת לשינוי.

הערעור

10. בערעורו שלפניי שב המערער וטען, בעיקרו של דבר, את הטענות שהעלה בבית הדין האזורי בבקשת הפסלות.

11. בנוסף, טען ב"כ המערער כנגד החלטת האזורי, כי בניגוד לקביעת בית הדין, לא היה בהתנהלותו בדיון כל דופי, ועל כן דווקא תיאורו של בית הדין את ההתנהלות בדיון מצביע על משוא פנים.

12. כמו כן, טען המערער כי גם פרוטוקול הדיון מוכיח שהתיאור בהחלטת האזורי אינו מדויק. וכי "הפרוטוקול היה בשליטה גמורה של בית הדין, שניצל את שליטתו זאת לרעה על מנת לציין דברים שלא היו ולא נבראו ועל מנת להסתיר דברים שנאמרו על ידי בית הדין".

13. המערער מוסיף וטוען כי בית הדין האזורי "הוא שהשמיץ והוא שאיים ופגע בב"כ המבקש ללא כל סיבה נראית לעין". ולדעתו, מאחר והאווירה במהלך הדיון הייתה עכורה, בהכרח יקשה להמשיך לנהל את המשפט כראוי ועל כן נכון לשיקול שימוש במסלול החלופי שנכלל בפסה"ד בעניין ע"פ 1988/94 **דני בראון נ' מ"י פ"ד** מח(3) 608, שם נפסק כי במקרים נדירים בהם האווירה עכורה עד כדי כך שיהיה קשה להמשיך ולנהל את המשפט כראוי, בשל מתח רב שנוצר או בשל פגיעה קשה במראית פני הצדק, עדיף שהשופט ימשוך את ידו מן הדיון.

14. המשיבה לא הגיבה לערעור הפסלות.

הכרעה

15. לאחר שנתתי דעתי לכלל החומר שהובא לפניי, לרבות טיעוני המערער וחומר התיק מבית הדין האזורי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות. על טעמי לכך אעמוד להלן.

16. ראשית, המערער העלה טענות מספר אשר בהתאם לדיון ולהלכות הפסוקות אין מקומן בבקשה לפסילת מותב. אין כאן המקום להרחיב ביחס לכל טענה וטענה, אך זאת נאמר כי חלק מטענות המערער בערעור זה תוקפות למעשה את תוכן של החלטות דיוניות שניתנו בעניינו, אשר המערער לא הגיש עליהן בקשות רשות ערעור. כבר נפסק, כי אין מקום להשיג על החלטות דיוניות על דרך הגשת בקשת פסלות או ערעור על החלטת הפסלות. השופט מרזל התייחס לכך בספרו כזאת: **"טענת הפסלות אינה יכולה לתקוף את ההחלטה או את הפעילות השיפוטית עצמה... אלא רק את משמעותה במסגרת דיני הפסלות. השאלה אפוא אינה אם הפעילות נכונה לגופה, אם היא מוצדקת, אם היא כדין, וכיוצ"ב - אלא אם היא מעידה על קיומה של פסלות"** [י' מרזל, **דיני פסלות שופט**, 174, 177 (2006)].

17. אומנם המערער טען שמהחלטות דיוניות מסוימות של בית הדין האזורי ניתן להסיק כי הן מעידות על קיומה של פסלות. אך לא מצאתי למסקנות אלו בסיס אובייקטיבי מספיק כנדרש בפסיקה.

הלכה היא כי "מעצם היות הבקשה לפסלות שופט בקשה המטילה צל כבד על שופט אישית ועל מערכת השפיטה, מתחייבות ראיות משמעותיות לשם הוכחת קיומה של עילת פסלות" (ראו, למשל, עפ"ס 31944-03-12 **פנחס מורגנשטיין - בנק המזרחי המאוחד בע"מ**, ניתן ביום 4.4.2012). עילת הפסלות תיבחן באמת מידה אובייקטיבית, ואין די בתחושתם של בעלי הדין ובאי כוחם או בהשקפתם הסובייקטיבית (ראו, למשל, עפ"ס 57019-01-11 **ליאת חן - בן עליזה חן ושות'**, ניתן ביום 21.2.2011, להלן - **עניין ליאת חן**). זאת ועוד. ככלל, חזקה היא "כי השופט היושב בדיון, מקצועי ומיומן ובידו לבחון את העניינים המובאים בפניו ללא משוא פנים. אף כלל הוא, כי ינתן משקל רב לעמדת השופט הסבור כי אינו מנוע מלישב בדיון, וערכאת הערעור לא תתערב בחוות דעתו של השופט הסבור כי בידו לנהל את ההליך באובייקטיביות, אלא במקרים קיצוניים בלבד" (עפ"ס 16943-11-11 **חברה ישראלית למובילים בע"מ - אבנר מאירי**, ניתן ביום 26.1.2012 והאסמכתאות שם; וראו גם עפ"ס 28458-10-11 **עמותת אנואר לקידום מעמד האישה - אומימה מחאמיד**, ניתן ביום 10.11.2011 והאסמכתאות שם). במקרה דנן, בית הדין האזורי קבע בהחלטתו בבקשת הפסלות, כי אין כל עילה לפסילתו מלישב

בדין בתביעת המערער, וכי החלטותיו והתנהלותו בדיון, אין בהן כדי להעיד על משוא פנים כלשהו מצדו. בנסיבות אלה, לא מצאתי כי מדובר במקרה קיצוני שבו יש להתערב בשיקול דעתו של מותב בית דין, הסבור כי הוא יכול להמשיך ולנהל את ההליך באובייקטיביות.

18. שנית, עיקר טענותיו של המערער מתבססות על מסכת עובדתית שאינה מתיישבת, לכאורה, עם הקביעות העובדתיות שבהחלטת בית הדין האזורי. כמו כן, למרבית הטענות העובדתיות של המערער אין ביסוס בפרוטוקול הדיון, ואף המשיבה, בתגובתה לבקשת הפסילה, הכחישה את העובדות כפי שתוארו על ידי המערער.

אשר לתצהיר שצורף לבקשת הפסילה ייאמר, כי בהתאם להלכה הפסוקה, המערער אינו יכול להיבנות מתצהיר זה, שכן חזקה היא שעמדת השופט ותיאורו את הדברים הם המשקפים את המציאות (ע"פ 344/99 **בשן נ' מדינת ישראל** פ"ד נג (2) 599). לא מצאתי כי עלה בידי המערער לסתור חזקה זו.

זאת ועוד. כבר נקבע כי היעדר ביסוס ותיעוד בפרוטוקול של טענות המערער, פועל לרעתו. קרי, יראו את ערעורו כחסר תשתית עובדתית מספקת [ע"פ 6980/04 **סנס נ' ברוש** (לא פורסם)]. "**הסעד העומד לרשות בעל דין, המבקש לקבע את התשתית העובדתית, אינו בהגשת תצהיר על מה שהתרחש באולם דווקא, אלא בעיקר בבקשה לתיקון פרוטוקול הדיון, כך שישקף את הנטען על ידו**" [י' מרזל, **דיני פסלות שופט**, 90 (2006)].
בנדון דנן, המערער לא הגיש בקשה לתיקון פרוטוקול הדיון ולא קיבע את התשתית העובדתית לטענותיו.

19. הנה כי כן, ונוכח כל האמור לעיל, לא מצאתי כי טענות המערער מעלות חשש ממשי אובייקטיבי למשוא פנים בניהול ההליך על ידי מותב בית הדין האזורי הדן בעניינו של המערער, ומשכך דינו של ערעור הפסלות להידחות.

20. סוף דבר - הערעור נדחה. הואיל ולא הוגשה תגובת המשיבים, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, ז' תמוז תשע"ז, 03 יולי 2017, בהעדר הצדדים.

הנשיא יגאל פליטמן